

VAIKO VYSTYMOŠI ARCHETIPAS

Egzistuoja archetipinė žmogaus vystymosi tvarka, apimanti fizinę, psichologinę ir dvasinę individo raidą. Tai - savita asmenybės raidos teorija, teigianti, jog žmogus vystosi visą gyvenimą, nuo gimimo iki mirties. Ši vystymąsi didele dalimi apsprendžia pats individas, tačiau jam turi įtakos ir tam tikri dėsningumai, arba žmogaus vystymosi archetipas. R.Steineris teigia, jog maždaug kas septyneris metus žmogus išgyvena metamorfozę, virsmą, kurio metu keičiasi jo poreikių ir galimybių, sugebėjimų pobūdis.

Vaikystėje vystymosi archetipas reiškiasi stipriau, negu suaugusiojo gyvenime. Kuo jaunesnis vaikas, tuo mažiau jo vystymąsi apsprendžia individualybė, daugiau - raidos dėsningumai. Valdorfo pedagogikos programa atspindi ir palaiko šį archetipinį vystymąsi, suteikdama vaikams savalaikius išbandymus, sunkumus bei paramą. Jei vaikams sudaromos sąlygos susiderinti su šiuo vystymosi ritmu, tuomet jie turi daugiau galimybių harmoningai vystytis.



Ikimokyklinio amžiaus vaikas nesąmoningai tiki, kad pasaulis yra geras ir kupinas prasmės. Visi vaiko išgyvenimai veikia formuojančiai, jie įtakoja augimo ir brendimo procesus, judesius ir koordinaciją, kalbos vystymąsi bei jutiminio suvokimo integraciją. Suaugusio ugdytojo užduotis yra užtikrinti, kad vaiką ugdanti aplinka būtų prasmingai suformuota ir kad jutiminiai išpūdžiai, su kuriais vaikas susiduria, atitiktų jo vystymosi poreikius.

Šiame tarpsnyje - nuo gimimo iki 7 metų - mažas vaikas daugiausiai mokosi mėgdžiodamas ir žaisdamas. Tokio amžiaus vaiko prigimčiai dalyvavimas yra svarbesnis negu mąstymas, todėl neturėtų būti vienpusiškai stimuliuojama per intelektą, o būtų sudaromos sąlygos per veiklą harmoningai skleisti visoms mažo žmogaus asmenybės dalims - protui, valiai, jausmams.

Kai kurie išskirti vaiko vystymosi archetipo bruožai:

	I-ame 7-metyje	II-ame 7-metyje	III-ame 7-metyje
1.Vaikas jautriausias	gėriui	grožiui	tiesai
2.Ryškiausia moralinė ypatybė	dėkingumas	meilė	pareiga
3.Stipriausiai reiškiasi	valia	jausmai	mąstymas
4.Būdas, kuriuo vaikas harmoningai ir natūraliai ugdomi	mėgdžiodamas pavyzdį iš savo aplinkos	įsiklausydamas į autoritetingo asmens žodžius	mokosi iš savarankiškai pasirinkto autoriteto

Sukurkime vaikams kūrybingą ir jutimus tausojančią aplinką bei prasmingą gyvenimo tvarką, kurioje viskam yra skiriamas savas laikas, vieta ir tikslas, ir kuris atliepia įgimtą vaiko sugebėjimą mėgdžioti.

